

In Londen maakt een kerk een ramp mee. Het kerkgebouw brandt af. Het is een grote kerk met meer dan 1000 kerkgangers en daarom kunnen ze niet direct vervangende ruimte vinden. Ze huren daarom kleinere gelegenheden: een feestzaal achter een café, een buurtcentrum, een kantine van een sporthal, een wijktheatertje ... De kerk wordt opgedeeld en ze raken verspreid over de stad. Na een jaar zeggen ze tegen elkaar: dit houden we zo. Want we zijn nu meer kerk, zoals kerk bedoeld is. We bestaan uit kleinere gemeenschappen, waarin we veel beter kunnen ervaren dat we lichaam van Christus zijn. Maar vooral hebben we veel meer contact met niet gelovigen. In al die zaaltjes ontstaan relaties met beheerders en medegebruikers. Door die brand stappen ze noodgedwongen uit eigen bubble. Wat eerst een ramp leek, bleek een zegen. Zou Jezus zoiets bedoeld hebben als Hij zegt: Jullie zijn het zout der aarde. Maar dan niet samen geklonterd in een zoutvaatje, maar uitgestrooid.

Jezus zegt: Jullie zijn het zout voor de aarde. Let wel, hij zegt niet: jullie moeten het zout der aarde worden, maar je *bént* het. Het is geen commando, maar het geeft je wezen en bestemming aan. Bonhoeffer zegt het zo *“Gij zijt het zout” – niet, ge moet het zout zijn. Het is niet afhankelijk gesteld van de wil van de discipelen of ze zout willen zijn of niet. Er wordt ook geen beroep op hen gedaan het zout der aarde te worden. Maar ze zijn het, of ze willen of niet, in de kracht van de oproep die tot hen gekomen is. Gij zijt het zout – niet: gij hebt het zout.”* Als je gehoor hebt gegeven aan de oproep van Jezus om hem na te volgen dan is je hele bestaan zout. Je *hébt* geen zout, je *bént* zout. Je hebt geen portie zout bij je dat je zo nu en dan tevoorschijn haalt. Je hele zijn is zout. Je *máákt* geen verschil, je *bént* het verschil. Jij bent het zout, zegt Jezus tegen ons. Wat een vertrouwen spreekt hieruit!

Maar wat betekent dat? Het is een beeld, wat komt daar allemaal in mee? Zout is tegenwoordig goedkoop. Iets van 70 cent per kilo. En wij moeten opletten dat we niet teveel zout binnenkrijgen. Maar dat was in die tijd wel anders. Zout was een kostbaar goedje. Soldaten kregen hun soldij erin uit betaald. Ons woord salaris – sal betekent zout – is er van afgeleid. Jezus zegt dus: Je bent kostbaar. Ik moet denken aan de tekst uit Jesaja 43. God zegt daar tegen Zijn volk: *‘Je bent kostbaar in mijn ogen, zo waardevol, en ik houd zoveel van je dat ik de mensheid geef in ruil voor jou.’* In de ogen van God ben je kostbaar. Maar zie je dat ook zelf zo? Vind jij jezelf ook waardevol?

Zout is een bijzonder product. Je ziet het niet, maar je proeft het wel. Hoe anders is dat met licht. Jezus zegt ook: Jullie zijn het licht voor de wereld. Licht wordt gezien, dat is ook de bedoeling. Met zout is dat anders. Het ligt er niet dik bovenop, maar het doet ongezien z'n werk. Mijn oma was suikerpatiënt. En zij volgde toen een zoutloos dieet. Per ongeluk nam ik een hap van haar brood, zoutloos. Het zag er precies hetzelfde uit, maar ik vond het niet te eten. Ik proef het in gedachte nu nog. Als je zout bent, dan heb je ongemerkt veel effect. Het doortrekt alles. Het wordt pas opgemerkt als je weg bent.

Zout heeft ook een reinigende werking. Denk maar een wondje dat wordt uitgebeten door zout. Als je zout bent dan heb je een zuiverende werking. Kleine en grote ongerechtigheden hebben geen plek.

Zout geeft ook smaak aan de dingen. Het is een smaakmaker. Er is zoveel flauwigheid en smakeloosheid. Als je zout bent breng je smaak aan. Dat begint vaak met de taal. Hoe praat je? Hoe spreken wij bij voorbeeld over mensen die anders zijn? Paulus de apostel zegt hier

iets moois over: *'Gedraag u wijs tegenover buitenstaanders en benut iedere gelegenheid. laat uw woord altijd aangenaam zijn, met zout smakelijk gemaakt, opdat u weet hoe u iedereen moet antwoorden.'* (Kol 4)

Wat je zegt moet aangenaam zijn en op smaak gebracht met zout. Is dat wat je zegt lekker en pittig? Een Arabisch spreekwoord luidt: 'Als wat je te zeggen hebt wat niet mooier is dan de stilte, zwijg dan.' Het is heel bepalend wat we zeggen. Bij de opening van de gemeenteavond afgelopen maandag hoorden we een mooie tekst uit Jesaja. 'God, de HEER, schoolde mijn tong als die van een leerling, zodat ik de moedeloze kan opbeuren.' Wat je zegt. Beurt dat op of breekt het af?

Zout heeft ook een conserverende werking. Voor de tijd van de koelkast legde men groente of vlees in. Het gaat bederf tegen. Daarom kwam er zout aan te pas in het OT als er een verbond gesloten werd. Het offer werd ingewreven met zout. Het zout als symbool van de duurzaamheid van zo'n verbond.

Zout, het is kostbaar het doet ongemerkt z'n werk, het reinigt, het geeft smaak en het conserveert. 'Jullie zijn het zout der aarde' Het beschrijft onze identiteit, tenminste als jij een navolger van Jezus Christus bent. Dat is spannend gegeven. Want zijn we altijd een volger van Jezus Christus? Want Jezus houdt er rekening mee dat we als zout zijnde smaak verliezen, dat ons leven flauw wordt. Ik vroeg me af. Hoe kan dat toch? Want zout blijft toch altijd zout smaken. Ik heb het opgezocht Zout kan alleen z'n smaak verliezen als het een chemische reactie aangaat met een andere stof. Dan gaat het op in iets anders. Het wordt dan waardeloos en verdient weggegooid te worden. Hoe voorkom je dat? Hoe blijf je een volgeling van Jezus Christus?

Ik kwam dit plaatje tegen met de rode en de grijze bolletjes. De rode bolletjes zijn de volgelingen van Jezus Christus. Zeg maar, de zoutkorrels. Die vallen trouwens niet één op één samen met kerkmensen. Want ook buiten de kerk komen we zoutkorrels tegen. In het linker plaatje zie je de zoutkorrels bij elkaar, bij voorbeeld op een zondagmorgen. Dat is de verzamelde kerk. In het rechterplaat zie je de verspreide kerk. Door de week heeft iedere zoutkorrel z'n werking, op je werk, thuis en in de supermarkt. Daar gebeurt het, daar is de frontlinie. Wat straalt je uit? Wat doe je als er zaken zijn die van geen kant kloppen? Volgeling van Jezus Christus zijn is iets van je hele leven. Je bent het verschil, waar je bent. Niet alleen die vijf kwartier op zondagmorgen. Maar de vraag is: hoe blijven we rode bolletjes en worden we niet langzamerhand grijs? Zout kan z'n smaak verliezen zegt Jezus. Bonhoeffer zegt het zo:

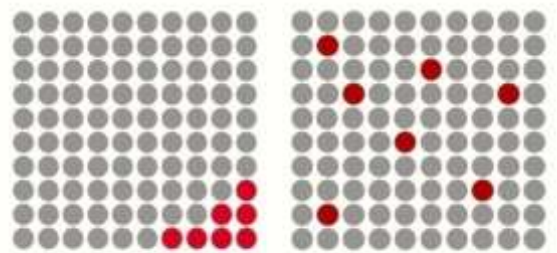
'Alleen doordat het zout zout blijft,
de reinigende, kruidende kracht van het zout bewaart
zal de aarde in stand gehouden kunnen worden.

Omwille van zich zelf en van de aarde

moet het zout zout blijven,

moet de gemeente van de discipelen blijven,

wat ze door Christus roepstem is.' Er staat nog al wat! De uitdaging om als zout zout te blijven heb je niet als je met elkaar samengeklonterd in je zoutvaatje blijft. Maar wel als je erop trekt. Wij moeten zout blijven omwille van onszelf, maar ook omwille van de aarde. Ons kerk-zijn heeft een eigen betekenis, maar wij zijn er ook voor die aarde. Als we elkaar samengeklonterd in dat zoutvaatje blijven zitten, dan heeft het geen effect. Weer even terug naar de bolletjes.. Ik denk we niet zonder dat linker plaatje kunnen. Je moet geregeld samenkomen om gevoed te worden in je geloof. Op zondagmorgen komen we samen om God te eren, om Zijn woord te horen en om te bidden. En dat heeft als effect dat

ons bolletje rood blijft. Ik hoop dat je door kerkdiensten als dit wordt toegerust om je werking als zout te behouden. Zo gezien kun je de kerk zien als een plek van smaakmakers. Met de twee plaatjes. Het rechterplaatje kan niet zonder het linker plaatje, en andersom. Wat dit plaatje ook laat zien is dat we aan de rechterkant veel meer bereik hebben. Dat wordt duidelijk als je de aanliggende grijze bolletjes telt. Links zijn het er het zeven Rechts zijn het er 53, terwijl het aantal rode bolletjes hetzelfde is.

Het gaat over de vraag hoe wij missionair zijn. Je kunt denken dat we dat vooral als kerk moeten doen. Nu gebeurt al heel veel, vanuit het collectief. We zijn met een groepje dat het inventariseren. Dat is een hele lijst. Maar misschien moeten veel meer gaan inzetten op individuele lijn. Dat ons programma in de kerk er vooral op gericht dat wij allemaal op onze eigen plek dat rode bolletje zijn en dat volhouden. We zijn allemaal ambassadeurs van Gods liefde. En op dat vlak gebeurt ook al ongelooflijk veel. Je traint een elftal, je doet boodschappen voor een oude buurman, je bent actief bij de Zonnebloem, of het Rode Kruis, je zet je in voor de politiek. Driekwart van alle seculiere vrijwilligers werk wordt gedaan door mensen die betrokken bij een kerk. Toen we het daar in de kerkenraad over hadden, zei iemand, moeten we dat niet zichtbaar maken? Wat iedereen al doet op dit vlak, bij voorbeeld door een markt van de hoop. Wat gebeurt er met jou als je dit allemaal hoort? Krijg je er energie van of word je er juist moe van? Hoe dan ook. Het gaat om het navolgen van Jezus. Dat is het gaan van een weg. Diezelfde Bonhoeffer zegt dat dat het meeste bevrijdende is wat je kunt doen. Als je aan de kant blijft staan lijkt het allemaal heel zwaar. Maar als je op die weg begeeft dan is het juk zacht en de last licht Amen.

